

Rabobank-managers trots op cooperatief model

'Duurzaamheid begint bij jezelf'

Van links naar rechts: Eric Traa, Paul van der Hoorn en Ard van Berkel.

De Rabobank mag gezien worden als een van de grondleggers van het fenomeen 'duurzaam ondernemen'. Sinds de oprichting, meer dan een eeuw geleden, opereert de bank volgens coöperatief model, waarbij winst uitsluitend het doel van continuïteit dient en de organisatie vooral oog heeft voor de omgeving. Niettemin werd het model door velen lange tijd als achterhaald beschouwd, maar die criticasters werden door de wereldwijde crisis de mond gesnoerd. Paul van der Hoorn, Eric Traa en Ard van Berkel zijn om die reden trots te werken bij Rabobank Regio Schiphol. Een gesprek met drie bevlogen bankiers.

TEKST DENNIS CAPTEIN | FOTOGRAFIE REGIOSTOCK/MICHEL TER WOLBEEK

Eric Traa is directeur van het Rabobank-kantoor in het centrum van Hoofddorp. Als hij de link legt tussen duurzaam ondernemen en de Rabobank, komt hij direct uit bij het coöperatieve gedachtegoed.

"Daarmee toont de Rabobank echt aan dichtbij, toonaangevend en maatschappelijk betrokken te zijn. Als bank praten wij mee over tal van lokale en regionale vraagstukken. Daarnaast hebben wij het

Rabobank Coöperatiefonds, waarmee we een vast percentage van onze winst afstaan aan maatschappelijk betrokken projecten en initiatieven in ons werkgebied. En het unieke is, onze leden beslissen over deze bestedingen. Ik ben hier op mijn plaats omdat ik me binnen de bank kan ontwikkelen, maar niet in de laatste plaats vanwege de maatschappelijke rol die de Rabobank nationaal en internationaal vervult. Die meerwaarde maakt dat ik me hier als een vis in het water voel."

Zeggenschap

Paul van der Hoorn en Ard van Berkel knikken instemmend. Van der Hoorn is manager van het Regionaal Agrarisch Advies Team (RAAT), Van Berkel bekleedt dezelfde functie als Traa, maar dan in Nieuw-Vennep. "Als coöperatie

hebben vele betrokkenen binnen de bank zeggenschap: leden, directieleden, de Raad van Commissarissen en anderen. Volgens de actuele bedrijfs-economische theorieën zou dat uit de tijd zijn en bovendien niet handig zijn omdat de besluitvorming dan langer op zich laat wachten", vertelt Van Berkel. "Maar de Rabobank heeft ondertussen wel bewezen desondanks snel te kunnen schakelen. Het grote voordeel van dit model is bovendien dat elke beslissing breed gedragen wordt en dus direct op alle steun en medewerking kan rekenen. Het gevolg is een snelle acceptatie en uitvoering."

Goed voorbeeld

Duurzaam ondernemen, de Rabobank stimuleert deze vorm al jaren. Wees goed voor je mensen en voor je omgeving. Volgens Eric Traa vraagt duurzaamheid om een andere mindset en moeten vooral de psychologische effecten niet worden onderschat: "Een aantal jaar geleden was het niet stoer om aan maatschappelijk verantwoord ondernemen te doen, terwijl je dat vandaag de dag juist wel bent. Duurzaam ondernemen vraagt om goed nadenken. Als je je bewust bent van de grote voordelen die dit met zich meebrengt, is het louter opnemen van een hoofdstuk 'MVO' in het jaarverslag echt niet meer toereikend. Dan wil je er namelijk echt actief mee aan de slag. Uiteindelijk zul je dan ook zien dat MVO een krachtig commercieel instrument is; je wint er absoluut markten mee. Maar nogmaals, dan volstaat het niet om te zeggen dat je aan duurzaam ondernemen doet, dan moet dat ook echt uit je bedrijfsvoering blijken."

Van Berkel: "Je kunt ondernemers tegenwoordig gelukkig veel makkelijker overtuigen van de voordelen van duurzaam ondernemen. Er zijn namelijk tal van succesvolle voorbeelden. En goed voorbeeld doet goed volgen." Traa: "Wat hierbij ook helpt is dat kinderen vandaag de dag op school meekrijgen wat maatschappelijke verantwoordelijkheid is. Er wordt hen geleerd dat dat verder gaat dan alleen maar goed zijn voor het milieu. Hoe dan ook, dit werkt bevorderend naar de ouders toe. De kinderen komen thuis met verhalen en confronteren hun ouders daarmee. Bij mij thuis is dat niet anders; mijn kinderen

drukken ons dan met de neus op de feiten. Ik juich de bewustwording van duurzaamheid door kinderen daarom ook van harte toe."

Agrarische sector

Als het gaat om de term 'groen' - een van de drie facetten van duurzaam ondernemen - is de associatie met het RAAT snel gemaakt. Paul van der Hoorn ziet dat de agrarische sector op het duurzame vlak enorm in beweging is. "De agrarische sector stond lange tijd bekend als een vervuilende sector, onder andere door het grote energieverbruik en het gebruik van bestrijdingsmiddelen", vertelt hij. "Sinds tien jaar is deze sector met man en macht op zoek gegaan naar milieubesparende alternatieven. Deze zijn gevonden en toegepast. Toch heeft de agrarische sector nog niet de goede naam die ze mijns inziens verdient. Dat komt omdat de vele verbeteringslagen nog te weinig in de openbaarheid zijn gekomen." Van Berkel: "Dat heeft te maken met het feit dat de media toch eerder kiezen om de rotte appels te belichten. Natuurlijk zijn die er, maar die zijn er in elke branche. Negatief nieuws verkoopt helaas nog altijd beter dan positief nieuws. Daarnaast vermoed ik dat er binnen de agrarische branche een bepaalde angst is om de verbeteringen voor het voetlicht te brengen. Angst voor tegenwind, voor andere geluiden." Van der Hoorn beaamt dat: "Die angst is er. Er zijn zoals gezegd rotte appels. Als je als branche meldt een nieuwe weg te zijn ingeslagen, dan kan het optreden van zo'n rotte appel veel kapot maken. Ik begrijp die voorzichtigheid dan ook."

Noodzaak

De noodzaak van duurzaam ondernemen is een belangrijk item. Want, zo zeggen de heren: "Pas als de noodzaak er is, zijn we bereid op stel en sprong op zoek te gaan naar oplossingen. Traa: "Als we zo doorgaan, dan zijn de gletsjers verdwenen als onze kinderen volwassen zijn. Daarvan is iedereen zich inmiddels bewust. Door die bewustwording wordt iedereen in stelling gebracht na te denken over de klimaatveranderingen, het gat in de ozonlaag en noem maar op. Het is een hot issue omdat de noodzaak er nu is. En dus worden er momenteel legio alternatieven

bedacht. Denk aan groene stroom, het terugdringen van de CO₂-uitstoot en het reduceren van onze afvalberg."

Van Berkel: "Het begint bij het erkennen van de noodzaak. Echter, wie dan uiteindelijk aan duurzaam ondernemen doet, merkt dat alle toepassingen en oplossingen het predicaat 'slimmer' hebben. Los van het feit dat het een geweldige uitdaging is om met betere alternatieven te komen, maakt juist dat gegeven het doen aan maatschappelijk verantwoord ondernemen zo ontzettend leuk."

Punt van aandacht

In hoeverre laat Rabobank Regio Schiphol de mate van duurzaam ondernemen meewegen in haar besluit wel of niet met een ondernemer in zee te gaan? Van Berkel: "Het is een steeds belangrijker wordend punt van aandacht, bewust en onbewust. Onze accountmanagers bepalen zelf in hoeverre MVO belangrijk is. Dat verschilt namelijk per branche en per ondernemer." Van der Hoorn: "In elk geval probeert de Rabobank zelf het goede voorbeeld te geven. Door geen autoraces te sponsoren maar juist het fietsen te bevorderen, door elk nieuw Rabobank-kantoor op een duurzame manier te bouwen, door een groene productielijn..." Van Berkel: "Wij proberen zelf het goede voorbeeld te geven. Dat pikken onze relaties ook op." Van der Hoorn: "Het gaat bij MVO niet om het verbeteren van de hele wereld, want dat gaat niet. Maar probeer nou eens goed naar je eigen organisatie te kijken. Dan kom je er vanzelf achter dat je je bedrijf duurzamer kunt maken. Elke goede stap in de goede richting is er een. Duurzaamheid begint bij jezelf."

Bank met ideeën

Traa: "Ik ben blij dat de Rabobank veel geld stopt in onderzoeken die MVO bevorderen. Wat dat betreft hebben we ook een proeftuin, waarbij wij ondernemers de gelegenheid geven om goede ideeën tot bloei te laten komen. Het risico op een mislukking is dan natuurlijk aanwezig, maar het heet niet voor niets een proeftuin. Echter, er zijn minstens zoveel ideeën die in de praktijk uitstekend blijken te werken. Onze huidige slogan is dan ook treffend: een bank met ideeën."